

**Громадський виступ Президента Світового Конгресу Українців
Евгена Чолія у Львові**

Високодостойний пане Ректоре!

Шановні депутати Верховної Ради України!

Шановна Директоре Міжнародного інституту освіти, культури і зв'язків з діаспорою!

Шановні викладачі “Львівської політехніки”!

Достойні гості!

Дорогі студенти “Львівської політехніки”!

Шановні пані і панове!

Учора я пережив зворушливий момент - урочисту церемонію з нагоди присвоєння мені почесного звання *Doctor Honoris Causa* Національного університету “Львівська політехніка”.

Користуючись нагодою, я ще раз хочу висловити свою щирю подяку за підтримку вельмишановним професору Юрію Бобалу, Ректору університету, д-ру Ірині Ключковській, Директору Міжнародного інституту освіти, культури і зв'язків з діаспорою разом з колективом інституту, який номінував мене на отримання цього почесного звання, та членам Вченої ради, які підтримали цю ініціативу своїм голосуванням.

Цю честь я перш за все сприймаю як високу оцінку діяльності очолюваного мною Світового Конгресу Українців (СКУ) - міжнародної координаційної надбудови українських громад за межами України, що вже майже 50 років представляє інтереси понад 20-мільйонної української діаспори на міжнародному рівні, включно з ООН.

Пріоритетом для української діаспори, що вважає себе невід'ємною частиною великого українського народу, була і далі є незалежна, суверенна та територіально цілісна Україна.

Сьогодні, коли Україна мужньо протистоїть російській збройній агресії, дії світової української діаспори спрямовані на підтримку України та українського народу.

Я тепер маю добру нагоду висловити велику пошану українському народу в Україні за його великий героїзм, відданість ідеалам української державності, гідність та незламність духу, які він сьогодні демонструє всьому світу в нерівній боротьбі з російським агресором.

Як Президент Світового Конгресу Українців, я від імені всієї української діаспори хочу запевнити Вас, що Ваш теперішній великий біль є нашим спільним болем.

Українська діаспора уболіває, що від березня 2014 року в Україні вже загинуло майже 10,000 людей та зазнало поранень більше 21,000.

Українська діаспора уболіває, що від рук російських військ та бойовиків полягло 2,700 українських героїв-захисників та що від російської зброї і далі продовжують гинути кращі сини і дочки українського народу та ні в чому не винні діти, їхні матері і старші люди, та що гібридна війна Росії і далі нищить долі десятків тисяч українців.

Українська діаспора уболіває, що Росія захопила або знищила 20% української економіки і виробництва, нелегально окупувала 7% української території, а частину перетворила в руїну, змусивши 1.75 мільйона українців з Луганської і Донецької областей залишити свої домівки.

Я ніколи не забуду трагічні людські історії, з якими я запізнався під час моїх подорожей до України.

У 2014 році, відвідуючи разом з делегацією СКУ поранених українських воїнів у Головному військовому клінічному госпіталі в Києві, я побачив у коридорі двох молодих хлопців, які стояли поруч. Вони виглядали, як близнюки. І щось мені виглядало незвичайним, коли я їх помітив. Як я ближче придивився, то зрозумів, що саме було незвичайним - у одного молодого воїна не було правої ноги, а у другого

- лівої ноги. Дорогі українці, ми зобов'язані до чогось ще більшого, коли наші діти стають інвалідами через ворожу російську агресію.

У 2015 році я був присутній на вшануванні Президентом України українських героїв, які захищали Донецький аеропорт. Одним із нагороджених був загиблий лейтенант Іван Зубков, рідним якого Президент України посмертно вручив Зірку Героя України. Мабуть, немає нічого гіршого, ніж батькам поховати свого сина. Тому мені не було дивно, коли я підійшов до родичів лейтенанта Івана Зубкова, щоб висловити співчуття, а вони зі сльозами в очах сказали, що дійсно переживають велике родинне горе. Що вразило мене однак, що вони зараз додали, що вони свідомі, що їхній син загинув за Україну і що завдяки йому і таким, як він, Україна переможе.

Я тепер прошу Вас встати, щоб ми разом вшанували всіх Героїв, які загинули у боротьбі за незалежність України, а зокрема наших сучасних Героїв у зоні АТО. Пам'ять про них буде вічною, як буде вічною і Україна, за яку вони поклали своє життя.

Прошу Вас також приєднатися до молитви за Україну, яка щоденно звучить під час Богослужіння у нашій парафії в Монреалі:

Молимося, щоб Господь наш Ісус Христос захистив Україну і цілий світ від видимих і невидимих ворогів, щоби зберіг неподільною, свободною і незалежною Українську державу, щоб припинив кровопролиття, наругу над мирним населенням та всі терористичні акти у світі.

Подібні молитви промовляють українці у всьому світі. І я вірю, що чим більше нас буде так щиро молитись, тим скоріше Господь Бог знову вислухає молитви українського багатостраждального народу та дасть мир Україні і змогу їй вповні процвітати.

Для тих, хто думає, що російського агресора неможливо перебороти, хочу пригадати, що два роки тому, у 2014 році, український народ, що піднявся на Євромайдан та Революцію Гідності, розвіяв міф про непоборність Росії.

Ми всі добре пам'ятаємо, що тільки не робила Росія, щоб поховати європейську перспективу українського народу.

З одного боку, Росія пустила в хід економічний тиск проти України, щоб втягнути її у Митний союз, та розгорнула інтенсивні дії, щоб підірвати і знищити Україну зсередини. Як про це заявив Президент України Петро Порошенко, “на той момент наші сусіди разом із п'ятою колоною всередині країни прискореними темпами здійснювали повний демонтаж української державності. Україну обплутували непосильними боргами [...], руйнували Збройні Сили України, українську армію. Спецслужби знищувалися під управлінням іноземних громадян”.

З іншого боку, Росія розпочала газовий шантаж в бік Європи, щоб припинити її зацікавленість євроінтеграцією України.

На різних міжнародних форумах Президент Владімір Путін публічно стверджував, що до 2015 року буде створено *Євроазійський економічний союз* зі спільним для його членів (головно пострадянських держав) економічним, політичним, військовим, митним, гуманітарним та культурним просторами, який фактично мав би відновити Радянський Союз. Як ми всі добре пам'ятаємо, Президент Путін назвав розпад Радянського Союзу “найбільшою геополітичною катастрофою” 20-го століття, а відтак - використовував всі можливі засоби для його відновлення.

А в листопаді 2013 року Росія вже завчасно раділа зриву тодішнім авторитарним режимом підписання *Угоди про асоціацію між ЄС і Україною*, а затим - підписанню з Україною цілого ряду непрозорих домовленостей.

Однак український народ переміг, перекреслив російські імперські плани та спрямував Україну на європейський курс.

Завершенням цієї перемоги над Росією стало історичне підписання у 2014 році *Угоди про асоціацію між ЄС і Україною*, яке закріпило європейський вибір України, що є найкращою запорукою її незалежності і територіальної цілісності.

Саме тому Росія порушила всі міжнародні конвенції, включно з Будапештським *Меморандумом про гарантії безпеки*, та розпочала свою брутальну агресію в Україні, швидко окупувавши Крим та захоплюючи Східні регіони України з метою створити Новоросію.

Однак Росії не вдалось повторити кримський сценарій на Сході України, де українські воїни зупинили просування російського агресора на Захід.

Ці перемоги України над Росією дають нам приклад того, що Росія не є непоборною та що перемога буде за нами.

Вже майже два роки російський агресор веде проти України зухвалу гібридну війну, грубо порушуючи Мінські домовленості та, попри цільові санкції, ігноруючи вимоги світу дотримуватись загальновизнаних норм міжнародного правопорядку.

Як відомо, для Президента Путіна вторгнення і окупація України є критичними, бо, як зазначив колишній радник Президента США з питань національної безпеки Збігнев Бжезінський: “Без України Росія перестає бути імперією, а з Україною, підкупленою, підкореною, Росія автоматично перетворюється на імперію”. І ця імперія на Україні не зупиниться, вона є серйозною загрозою для миру і стабільності не тільки в Європі, але й у всьому світі.

Про це зокрема свідчать постійні заяви російського Президента про його право та обов’язок захищати етнічних росіян та російськомовних, де б вони не знаходились, що фактично загрожує багатьом державам світу.

Ганебними прикладами такого, так званого захисту, є масові порушення прав людини в Криму, зокрема тих осіб, які не підтримують російську окупацію, про що свідчать понад 130 кримінальних справ проти кримських татар і заборона їхньої основної організації - Меджлісу.

Одночасно Росія влаштувала низку показових судових розправ над українськими політичними в’язнями, у тому числі й над депутатом Верховної Ради України та делегатом до Парламентської Асамблеї Ради Європи Надією Савченко; Росія використовує людей для торгівлі та робить всілякі перешкоди щодо визволення з полону на Донбасі 120 українців та пошуків близько 800 зниклих безвісти українців.

Щоб зрозуміти, наскільки загрозливими є дії Росії та імперська риторика Президента Владіміра Путіна, слід пригадати, як він заявив у розмові з Президентом США Джорджем Бушем у квітні 2008 року, під час Бухарестського саміту НАТО:

“Чи ти розумієш, Джордже, Україна навіть не є державою”. А в 2014 році заявив, що “у казахів не було державності” та що Євразійський союз вигідний казахам, щоб “залишатись на просторах великого русского міра”.

Знищення у липні 2014 року спонсорованими та керованими Росією терористами літака Малайзійських авіаліній із майже 300 пасажирами із 10 країн світу яскраво виявило глобальну небезпеку російських дій.

До речі, протягом останніх років російські літаки постійно порушують повітряний простір країн Європи та навіть США і Канади. Лише за перших шість місяців у 2015 році натівські літаки зробили 250 перехоплень російських військових літаків, що є найбільшою кількістю за аналогічний період після закінчення “холодної війни”.

Також вперше за останні 25 років Кремль почав відкрито нагадувати, що Росія є однією з найпотужніших ядерних держав.

Тому не дивно, що в липні 2015 року на слуханнях у комітеті Сенату США у справах Збройних Сил генерал Джозеф Данфорд, Голова Об’єднаного комітету начальників штабів США, що є найвищою посадою в Збройних силах США, заявив: "Якщо Ви схочете поговорити про державу, яка може становити загрозу самому існуванню Сполучених Штатів, то мені доведеться вказати на Росію”.

Зважаючи на все це, нашим нинішнім основним завданням є переконати світове співтовариство, що події на Сході України не є виключно українською кризою, а кризою світового масштабу. І нині, захищаючи свою територіальну цілісність, Україна своїм дуже високим коштом фактично зупиняє поступ агресора на Захід.

І якщо міжнародна спільнота вже тепер не зробить конкретних дій, Росія стане ще більш нахабно загрожувати миру і безпеці не тільки в Україні, але й у інших регіонах Європи. Більше того, Владімір Путін може випробувати статтю 5 *Угоди НАТО*, що може призвести до третьої світової війни. Ця стаття передбачає, що напад на країну НАТО вважатиметься нападом на всі країни НАТО, які зобов’язуються надати постраждалій країні допомогу, включно з застосуванням збройної сили.

Одночасно з цим світ повинен зрозуміти, що, порушивши територіальну цілісність України, Росія поставила під сумнів всю світову систему безпеки, яка базується на визнанні недоторканності кордонів. Тому всяке толерування дій російського агресора може заохотити авторитарні режими привласнювати собі території інших суверенних держав.

Важливо також, щоб світ пам'ятав, що політика умиротворення відносно агресора є не лише неефективною, але й шкідливою, оскільки вона призводить до подальшого продовження протиправних дій та ескалації ситуації. Гірким прикладом цьому є політика умиротворення щодо Гітлера, породжена зосередженістю держав на внутрішніх інтересах, замість глобальних. 70 років тому ця політика призвела до Другої світової війни. Так само слабка реакція міжнародного співтовариства на збройне вторгнення російських військових сил у 2008 році на грузинську територію, в Абхазію і Південну Осетію призвела до того, що у 2014 році Росія нелегально окупувала Автономну Республіку Крим та вторглася на Східну Україну.

Тому сьогодні міжнародне співтовариство мусить реально усвідомити глобальну загрозу російської агресії, а відтак – спільно застосувати проти Росії рішучі і ефективні дії.

Перш за все, замість санкцій на визначений час, які мусять постійно оновлюватись, слід ввести нові, більш жорсткі цільові санкції проти Росії, аж поки вона не буде цілком дотримуватися Мінських домовленостей та своїх міжнародних зобов'язань, у тому числі й принципу Хартії ООН про територіальну цілісність держав. Однією з дійових санкцій може стати припинення членства Росії в міжнародних платіжних системах *SWIFT*.

Дуже важливо також, щоб Захід надав Україні летальну зброю для захисту своїх кордонів.

Такий підхід пошле потужний сигнал для Росії про засудження світом агресорських дій Росії та змусить їх припинити. Бо, як ми знаємо, історично Президента Путіна найбільше заохочувала до агресорських дій слабкість противника.

Крім цього, міжнародне співтовариство мусить надати Україні необхідну фінансову допомогу, подібну до плану Маршалла, яка б допомогла їй подолати наслідки російської агресії, відновити економіку, провести необхідні реформи та прискорити процес

євроінтеграції. Також слід розширювати гуманітарні ініціативи для українських жертв військової російської агресії.

Рівнож, для незворотності європейського вибору українського народу дуже актуальним є питання про якнайшвидшу імплементацію *Угоди про асоціацію між ЄС і Україною* та позитивне вирішення справи про безвізовий режим для громадян України, попри те, що Європу охопила міграційна криза.

Всі вищезгадані питання СКУ постійно порушує перед міжнародним товариством, насамперед під час зустрічей з міжнародними високопосадовцями, на форумах світового масштабу та через свої складові організації у всьому світі.

Проти України тепер ведеться новітня, неоголошена, підступна війна, яка цілком відрізняється від попередніх воєн та визначається як гібридна війна. Ця війна поєднує військові, інформаційні, терористичні та інші агресивні дії, спрямовані на підпорядкування України імперським планам Росії.

Одним із важливих компонентів цієї гібридної війни проти України є широкомасштабна дезінформаційна війна, спрямована перш за все на те, щоб цілком дискредитувати Україну як державу, вбити інтерес до неї Західного світу, економічно знищити її та після цього повернути в зону російського впливу.

Разом з цим на ґрунті української кризи російська пропаганда робить все, щоб всіляко дискредитувати Революцію гідності, заперечити поступальний рух Української держави та посіяти зневіру та різні конфлікти серед українського населення, що допомогло б зруйнувати Україну зсередини.

У листопаді 2015 року, під час слухань в Сенаті США, заступник помічника Держсекретаря США з питань Європи та Євразії Бенджамін Зіфф заявив, що Росія щорічно виділяє \$1.4 мільярда для російської пропаганди, яка діє на 30-ти мовах та охоплює 600 мільйонів людей у 130 країнах світу.

Тому одним із наших нинішніх пріоритетів є протидія російській дезінформаційній війні.

Ще кілька років тому було важко уявити, як протистояти потужній російській дезінформаційній кампанії. Але тепер кожен з нас має доступ до різних електронних

інформаційних джерел, а також до різних соціальних мереж, як наприклад, до фейсбуку, твіттера, лінкедіна і гугл-плюса, що дає можливість не лише діставати інформацію, але й обмінюватися думками про неї з дуже широким колом людей з усього світу. Наприклад, користувачами фейсбуку сьогодні є 1.5 мільярда осіб. Тому сьогодні кожен із нас може стати воїном інформаційного фронту на користь України, для чого треба не лише цікавитися новинами, але й постійно реагувати на різні факти російської дезінформації.

Я закликаю Вас, між іншим, висилати факти російської дезінформації до СКУ, який з жовтня минулого року співпрацює зі Східним страткомом - органом Європейського Союзу, який збирає і щомісячно оприлюднює приклади російської дезінформації.

У 2014 році, після кривавих розправ над українським Євромайданом та напередодні реальної загрози російського вторгнення в Україну, СКУ стратегічно розгорнув в Україні свої гуманітарні ініціативи, основною з яких є гуманітарна ініціатива “Захист патріотів”. Вона покликана зберегти життя українських воїнів-захисників під час бойових дій. Завданням цієї ініціативи є впровадження в Україні тактичної медицини, а зокрема забезпечення українських воїнів-захисників покращеними аптечками першої допомоги натівського зразка та проведення курсів з надання першої медичної допомоги.

На сьогодні завдяки нашій ініціативі, яку активно фінансово підтримала українська діаспора, а також окремі держави світу та українці з України, покращені аптечки першої допомоги вже отримали понад 21,000 українських захисників, а курс бійця-рятувальника пройшли близько 30,000 українських воїнів, зокрема зі Збройних Сил, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Управління державної охорони, Державної прикордонної служби і добровольчих батальйонів України, а також курсанти вищих військових навчальних закладів.

У рамках гуманітарної ініціативи “Захист патріотів” ми також запровадили в Україні низку дотичних курсів з надання невідкладної допомоги – для медиків військ спеціального призначення, офіцерів Патрульної служби України та навіть для українських школярів і молоді.

Для розвитку тактичної медицини в Україні гуманітарна ініціатива “Захист патріотів” провела в Києві дві тематичні міжнародні конференції, остання з яких відбулась у кінці березня 2016 року. Разом з цивільними і військовими медиками з України, у цих конференціях взяли участь міжнародні експерти в сфері тактичної медицини з США, Канади та інших країн НАТО.

Наші інші гуманітарні ініціативи займаються тренінгами і семінарами на тему психологічної допомоги, забезпеченням захисників України медикаментами, медичним обладнанням, одягом і приладдям; організацією приїзду в Україну західних медиків для проведення операцій та підвищення кваліфікації українських медиків на Заході.

Дорогі пані і панове!

Сьогодні Україна є перед серйозною загрозою, і її майбутнє до великої міри залежить від українського народу.

Пригадуючи, яким тяжким і жертвним шляхом ішов наш народ до незалежності України, нині, на 25-ому році незалежності, ми не маємо права втрачати надію і опускати руки, особливо тепер, коли ворог хоче послабити нас не лише своєю важкою артилерією, але й внутрішніми конфліктами та зневірою в майбутню перемогу. Це перекреслило б здобуті тяжкими зусиллями досягнення у різних сферах життєдіяльності, представило б Україну в злому світлі перед світовим співтовариством та знизило б до неї інтерес, а відтак – допомогло б Росії домінувати над Україною.

Я добре розумію нинішні виклики в Україні, серед яких тепер якнайшвидше треба побороти корупцію та пристосувати українське законодавство до європейських стандартів.

У той же час я закликаю Вас віддати перевагу в цей критичний час боротьбі з найбільшою, зовнішньою небезпекою, якою є російська агресія, що намагається поставити під загрозу взагалі існування України як держави.

Для подолання нинішніх серйозних зовнішніх і внутрішніх викликів Україна потребує перш за все державницького мислення всього українського народу, потребує політиків, які б неухильно ставили національні інтереси вище власних та могли б

якнайшвидше вирішувати питання національного значення, а також потребує зусиль кожного українця в розбудові оновленої України.

Запевняю Вас, що Ваші виклики – це і наші виклики. І тому українська діаспора на чолі з СКУ буде й далі активно допомагати Україні, щоб вона могла посісти заслужене місце серед демократичних, незалежних та успішних європейських держав.

І в тому щасті нам Боже!

Слава Україні! Героям слава!

Евген Чолій

Львів, 5 квітня 2016 р.